

Aalborg Universitet

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Klassedefinition 2009 og 2013

Notat 1 til Lars Olsen et al., Klassekamp fra oven. Den danske samfundsmodel under pres
Andersen, Jørgen Goul

Publication date:
2014

Document Version
Tidlig version også kaldet pre-print

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Andersen, J. G. (2014, okt. 17). Klassedefinition 2009 og 2013: Notat 1 til Lars Olsen et al., Klassekamp fra oven. Den danske samfundsmodel under pres. <http://www.klassesamfund.dk>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Klassedefinition 2009 og 2013

Jørgen Goul Andersen. Aug. 2014.

Notat # 1 til

Lars Olsen, Niels Ploug, Lars Andersen, Sune Enevoldsen Sabiers & Jørgen Goul Andersen (2014). *Klassekamp fra oven. Den danske samfundsmodel under pres.* København: Gyldendal.

Indhold

1. Datamaterialer.....	2
2. Operationalisering af klasse på 2013-data: Overordnet.....	3
3. Håndtering af missing values.....	5
3.1. Indkomst uoplyst.....	5
3.2. Stilling uoplyst.....	7
3.3. Uddannelse uoplyst.....	8
3.4. Underklassen.....	9
4. Tillem্পning på 2009.....	10
5. Marginalfordelinger klasse 2009 og 2013.....	11
Bilag 1. Oprindelige pilotprogram (SPSS).....	14
Bilag 2. Ny klassedefinition 2013. Endelig (SPSS).....	15
Bilag 3. Klasse-Program 2009 (SPSS).....	17

Analysen er gennemført på datamaterialet Tryghedsmåling 2009 og 2013. Data indsamlet til TrygFondens tryghedsmåling. Materialet er tilgængeligt på www.surveybanken.aau.dk.

For nærmere præsentation af datasættet, se foruden dette papir også ovenstående henvisning til surveybanken, Tryghedsmålingen 2013 på TrygFondens hjemmeside:

<http://www.trygfonden.dk/Nyheder/2013/10/Danskerne-er-utrygge-som-aldrig-foer>

1. Datamaterialer

I analysen af klassebestemt utryghed er indgået følgende datasæt:

- (1) Tryghedsundersøgelsen maj 2013. Dette er den afgørende, og det er i forhold til denne, metoden er beskrevet detaljeret.
- (2) Tryghedsundersøgelsen maj 2013. Panel-del. Knap 3000 af de 6000 svarpersoner er tidligere interviewet i maj 2011. Der er her mulighed for at se nogle ændringer over til på individniveau. Materialet er tilgængeligt på www.surveybanken.aau.dk, men er ikke udnyttet i den skriftlige afrapportering i nærværende projekt.
- (3) Tryghedsundersøgelserne 2011 og 2009. Samme metodik i grove træk, samme dataindsamler. 2009-undersøgelsen er inddraget, hvor det er relevant, 2011-undersøgelsen kun til visse sammenligninger. Klasse er ikke operationaliseret på 2011-datasættet.
- (4) Tryghedsundersøgelsen 2007 foretaget af forgængerer for YouGov, nemlig Zagera. Men langt færre svarpersoner og færre baggrundsvARIABLE. Tryghedsvariablene til og med 2007 havde et noget andet fokus end 2009ff og hæftede sig mest ved andre sider af trygheden end den sociale tryghed. Tryghedsundersøgelser før 2007 er foretaget af andet bureau og væsentligt mindre. Data til og med 2007 er kun udnyttet kun til enkelte sammenligningsmuligheder. Der er dårlige betingelser for at operationalisere klasse eller tilsvarende på disse data.

2. Operationalisering af klasse på 2013-data: Overordnet

Nedenfor er beskrevet operationaliseringen. Den er lidt udbygget ift. oprindelig pilotstudie (ikke afrapporteret), idet det er søgt at tage højde for flest mulige ved ikke-svar mv., som er underkastet en særlig behandling. Se punkt 3.

Udgangspunktet er definitionerne i bogen Det danske klassesamfund fra 2012 (p.37)

Vore surveydata indeholder ikke kategorien "topledere". I stedet bruger vi kategorien "højere funktionær" og lader indkomsten om resten af sorteringen.

Videregående uddannelse: Datasættet omfatter kategorierne kort, mellemlang og lang.

PLUS særskilt kategorisering af erhvervsfaglig uddannelse i bank, sparekasse, forsikringsselskab.

Vi har valgt at følge praksis mht. HK-uddannelser (erhvervsfaglig uddannelse i handel og kontor), altså at klassificere som erhvervsfaglige uddannelser. Med eller uden diverse ekstra uddannelser kunne det i gamle dage godt række til et job som kommunaldirektør, og det ville ved historiske sammenligninger være tilrådeligt at lade denne gruppe komme med ind under en indkomstdifferentiering, men det er IKKE gjort.

Proceduren i operationaliseringen er, at vi starter nedefra, dvs. med underklassen

5. Underklassen:

Hertil medregnes førtidspensionister

Samt arbejdsløse (på dagpenge, kontanthjælp eller uden off. forsørgelse). Vi har ikke nogen tidsangivelse for ledighed, men har medregnet alle med indkomst under 200.000 og uden studentereksamen. Det sidste for at undgå at smide folk i transition fra uddannelse til uddannelse, eller i transition fra uddannelse til erhverv, i underklassen, såfremt dette er en "normal" transition. Dimittendledige bør ikke henføres til underklassen, og heller ikke folk med afsluttet gymnasial uddannelse på vej til senere uddannelse (selvom der godt kan være et par underklasse-kandidater i dén gruppe).

4. Arbejderklassen:

Alle med maksimalt en erhvervsfaglig uddannelse, som ikke tilhører underklassen. Inklusive midlertidigt fraværende fra arbejdsmarkedet (barsels- eller sygeorlov).

3. Middelklassen:

Selvstændige med indkomst under 800.000

Højere funktionærer m. indk. u. 800.000

Videregående udd. m. indk. u. 800.000

2. Højere middelklasse:

Samme tre kategorier med indkomster 800-999.000

Akademikere, der er i beskæftigelse eller midlertidigt fraværende

1. Overklasse:

Selvstændig, højere funktionær, eller videregående uddannelse PLUS indkomst over 1 million.

Det er det tætteste, vi kan komme.

Men der er nogle problemer med missing values.

Grov-skemaet fra pilot-operationaliseringen april 2014 er medtaget i Bilag 1..

3. Håndtering af missing values

3.1. Indkomst uoplyst

Temmelig mange, i alt 852 ud af 6011 svarpersoner, har ikke oplyst indkomst.

Sp.11 Hvad var din personlige indkomst i 2012 før skat og andre fradrag (bruttoindkomst)?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
0-99.999 kr.	470	7,8	7,8	7,8
100.000-149.999 kr.	546	9,1	9,1	16,9
150.000-199.999 kr.	632	10,5	10,5	27,4
200.000-299.999 kr.	1072	17,8	17,8	45,3
300.000-399.999 kr.	1173	19,5	19,5	64,8
400.000-499.999 kr.	608	10,1	10,1	74,9
500.000-599.999 kr.	269	4,5	4,5	79,4
Valid 600.000-699.999 kr.	160	2,7	2,7	82,0
700.000-799.999 kr.	82	1,4	1,4	83,4
800.000-899.999 kr.	57	,9	,9	84,3
900.000-999.999 kr.	33	,5	,5	84,9
1.000.000 kr. og derover	57	,9	,9	85,8
Ved ikke	230	3,8	3,8	89,7
Ønsker ikke at oplyse	622	10,3	10,3	100,0
Total	6011	100,0	100,0	

Det er lidt problematisk bare at smide dem ud. De søges i stedet indplaceret efter deres typiske værdi.

Vi kan få en fornemmelse af, hvem det er, ved at se på stillingsfordelingen:

For arbejdere og lavere funktionærer udgør det normalt ikke noget problem. De klassificeres ud fra andre kriterier som arbejderklasse - og så er der nogle med en videregående uddannelse, der sendes en tand højere ud fra indkomst. I praksis er der stort set ingen lavere funktionærer, der når højere, for de vil i givet fald normalt hedde højere funktionærer.

Hovedproblemet er derfor selvstændige og højere funktionærer med uoplyst indkomst. De kan ikke bare sendes ud.

Ledige med uoplyst indkomst bør henføres til underklasse.

Sp.8 Hvad er din nuværende stilling?I arbejde: * nyq11 Crosstabulation

Sp.8 nuv stilling?	nyq11 indkomst			Total
	Oplyst	ved ikke	vil ikke svare	
Ufaglært arbejder	368 83,8%	26 5,9%	45 10,3%	439 100,0%
Specialarbejder	64 95,5%	0 0,0%	3 4,5%	67 100,0%
Faglært arbejder	498 86,6%	22 3,8%	55 9,6%	575 100,0%
Lavere funktionær	925 89,5%	15 1,5%	94 9,1%	1034 100,0%
Højere funktionær	803 89,7%	15 1,7%	77 8,6%	895 100,0%
Selvstændig	191 82,0%	10 4,3%	32 13,7%	233 100,0%
Orlov (barsel o.l.)	59 81,9%	6 8,3%	7 9,7%	72 100,0%
Frav. pga sygdom	90 79,6%	9 8,0%	14 12,4%	113 100,0%
Ledig (A-dagp)	195 85,9%	12 5,3%	20 8,8%	227 100,0%
Ledig (kont)	85 85,9%	7 7,1%	7 7,1%	99 100,0%
Ledig (uden)	39 83,0%	6 12,8%	2 4,3%	47 100,0%
Under udd (lærl o.l. med løn)	109 79,6%	16 11,7%	12 8,8%	137 100,0%
Under udd (uden løn)	451 83,5%	45 8,3%	44 8,1%	540 100,0%
Førtidspens	350 85,6%	10 2,4%	49 12,0%	409 100,0%
På efterløn	171 80,7%	2 0,9%	39 18,4%	212 100,0%
Pensionist	627 84,8%	15 2,0%	97 13,1%	739 100,0%
Andet	127 80,4%	13 8,2%	18 11,4%	158 100,0%
Ved ikke	7 46,7%	1 6,7%	7 46,7%	15 100,0%
	5159 85,8%	230 3,8%	622 10,3%	6011 100,0%

3.2. Stilling uoplyst

En række mennesker svarer "andet" eller "ved ikke" på spørgsmålet om stilling.

Vi har i alt 158, der svarer "andet"(17), og 15, der svarer "ved ikke"(18)

Som det fremgår ovenfor, svarer halvdelen af "ved ikke" også "ved ikke" på indkomst, så denne gruppe lader vi ligge.

Men hvor ligger gruppen "andet"? Tydeligvis i bunden af skalaen.

Det lægger op til en underklasseplacering for dem, der tjener under 200.000, og måske en arbejderklasseplacering for resten som udgangspunkt plus videre filtrering.

Sp.11 Hvad var din personlige indkomst i 2012 før skat og andre fradrag (bruttoindkomst)? * q8xxa
Crosstabulation

Sp.11 indkomst 2012	q8xxa						Total
	besk mv	ledig	stud mv	pens mv	andet	ved ikke	
0-99.999 kr.	54 1,6%	46 12,3%	304 44,9%	31 2,3%	32 20,3%	3 20,0%	470 7,8%
100.000-149.999 kr.	95 2,8%	68 18,2%	139 20,5%	215 15,8%	29 18,4%	0 0,0%	546 9,1%
150.000-199.999 kr.	169 4,9%	71 19,0%	59 8,7%	310 22,8%	22 13,9%	1 6,7%	632 10,5%
200.000-299.999 kr.	609 17,8%	60 16,1%	36 5,3%	347 25,5%	19 12,0%	1 6,7%	1072 17,8%
300.000-399.999 kr.	962 28,1%	43 11,5%	12 1,8%	142 10,4%	13 8,2%	1 6,7%	1173 19,5%
400.000-499.999 kr.	527 15,4%	17 4,6%	4 0,6%	52 3,8%	8 5,1%	0 0,0%	608 10,1%
500.000-599.999 kr.	233 6,8%	3 0,8%	3 0,4%	28 2,1%	1 0,6%	1 6,7%	269 4,5%
600.000-699.999 kr.	140 4,1%	7 1,9%	1 0,1%	11 0,8%	1 0,6%	0 0,0%	160 2,7%
700.000-799.999 kr.	77 2,2%	0 0,0%	0 0,0%	4 0,3%	1 0,6%	0 0,0%	82 1,4%
800.000-899.999 kr.	52 1,5%	2 0,5%	1 0,1%	2 0,1%	0 0,0%	0 0,0%	57 0,9%
900.000-999.999 kr.	28 0,8%	1 0,3%	1 0,1%	2 0,1%	1 0,6%	0 0,0%	33 0,5%
1.000.000 kr. og derover	52 1,5%	1 0,3%	0 0,0%	4 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	57 0,9%
Ved ikke	103 3,0%	25 6,7%	61 9,0%	27 2,0%	13 8,2%	1 6,7%	230 3,8%
Ønsker ikke at oplyse	327 9,5%	29 7,8%	56 8,3%	185 13,6%	18 11,4%	7 46,7%	622 10,3%
	3428 100,0%	373 100,0%	677 100,0%	1360 100,0%	158 100,0%	15 100,0%	6011 100,0%

Anm. Indkomst refererer her til egenindkomst.

3.3. Uddannelse uoplyst

I alt 71 svarpersoner svarer ved ikke på uddannelse.

Sp.8 Hvad er din nuværende stilling?I arbejde: * Ved ikke Crosstabulation

Sp.8 stilling?	Ved ikke		Total
	No	Yes	
Ufaglært arbejder	429	10	439
	97,7%	2,3%	100,0%
Specialarbejder	67	0	67
	100,0%	0,0%	100,0%
Faglært arbejder	573	2	575
	99,7%	0,3%	100,0%
Lavere funktionær	1020	14	1034
	98,6%	1,4%	100,0%
Højere funktionær	893	2	895
	99,8%	0,2%	100,0%
Selvstændig	230	3	233
	98,7%	1,3%	100,0%
Orlov (barsel o.l.)	72	0	72
	100,0%	0,0%	100,0%
Frav. sygdom	110	3	113
	97,3%	2,7%	100,0%
Ledig (A-dagp)	225	2	227
	99,1%	0,9%	100,0%
Ledig (kont)	99	0	99
	100,0%	0,0%	100,0%
Ledig (uden)	46	1	47
	97,9%	2,1%	100,0%
Udd (lærl. m løn)	134	3	137
	97,8%	2,2%	100,0%
Under udd	534	6	540
	98,9%	1,1%	100,0%
Førtidspens	405	4	409
	99,0%	1,0%	100,0%
På efterløn	210	2	212
	99,1%	0,9%	100,0%
Pensionist	726	13	739
	98,2%	1,8%	100,0%
Andet	157	1	158
	99,4%	0,6%	100,0%
Ved ikke	10	5	15
	66,7%	33,3%	100,0%
	5940	71	6011
	98,8%	1,2%	100,0%

Det ser ikke ud til at dække over eksotiske uddannelser, men snarere over variationer af ingen uddannelse. Dvs. vi omkoder dem hårdt og brutalt til ufaglærte.

3.4. Underklassen

Tilbage står spørgsmålet om den nærmere afgrænsning af underklassen. Det skal ikke være for kompliceret.

Førtidspensionister: Alle.

Ledige: Alle med indkomst under 200.000 eller uoplyst. Uanset ledighedskategori.

Excl. personer med studentereksamen. Dem holder vi ganske enkelt ude.

”Anden stilling” (restkategori i skemaet): Alle med indkomst under 200.000 eller uoplyst.

Excl. personer med studentereksamen (om der måtte være nogen) - dem holder vi også ude. ”Anden stilling” med indkomst over 200.000 holdes ude, med mindre de opfanges af anden kategori (videregående uddannelse).

Ledige med oplyst indkomst 200.000 - over 1.000.000 klassificeres efter tidligere stilling.

Den endelige kodning er medtaget som Bilag 2.

4. Tillempning på 2009

Det er søgt at gøre 2009 næsten parallel. Vi har mange af de samme oplysninger. Vi harmoniserer en lang række variabelnavne til 2013-standard.

Vi er henvist til at bruge samme indkomstinddelinger som 2013. Heldigvis har inflationen været meget ringe i perioden.

Vi mangler oplysninger om tidligere klasse for arbejdsløse mv.

I stedet behandler vi dagpengemodtagere efter de overordnede kriterier, dvs. de KAN komme op til arbejder- eller middelklasse. Men ikke højere middelklasse.

Der er for mange i stilling "andet". De er kodet direkte i datamaterialet, dvs. ud fra string-variablen har vi ændret grundkoden 19 for en meget stor del af de uoplyste. Der var navnlig en del dagplejere, SOSU'er, skolelærere, tjenestemænd, der ikke mente at kunne placere sig. Og så en forfærdelig masse studerende, der kunne lave ravage. De er kodet på den *korrigerede 2009 fil*, der således er basisfilen for 2009-analyser.

Programmet fremgår af Bilag 3.

5. Marginalfordelinger klasse 2009 og 2013

Til slut vises marginalfordelingerne på klassevariablen 2009 og 2013. De er næsten identiske - men påvirkes i hver sin retning af vejningen.

Da fokus er på *klasseforskelle* og udviklingen i *klasseforskelle*, har vi valgt at benytte uvejede data.

Det skal bemærkes, at der er benyttede vejede data i TrygFondens sammenligninger over tid. Marginalfordelingerne kan således vise mindre afvigelser. Men det afgørende i nærværende sammenhæng er ikke, om der er 14 eller 16 pct. utrygge. Det er *forskellene* og udviklingen i disse. Ikke marginalerne.

Nedenfor vises de uvejede og vejede marginalfordelinger. Der er vejnet af YouGov på køn, alder, bopæl og højeste afsluttede erhvervsuddannelse.

2013 Uvejlet

klasse		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	-9,00	898	19,5	19,5	19,5
	overklasse	44	1,0	1,0	20,5
	hojere middel	412	9,0	9,0	29,4
	middel	1086	23,6	23,6	53,1
	arbejder	1664	36,2	36,2	89,2
	underklasse	495	10,8	10,8	100,0
	Total	4599	100,0	100,0	

klasse2		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	overkl, hojere middel	456	9,9	12,3	12,3
	middel	1086	23,6	29,3	41,7
	arbejder	1664	36,2	45,0	86,6
	underklasse	495	10,8	13,4	100,0
	Total	3701	80,5	100,0	
Missing	-9,00	898	19,5		
Total		4599	100,0		

2009 uvejlet

klasse		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	-9,00	619	18,1	18,1	18,1
	overklasse	23	,7	,7	18,7
	hojere middel	272	7,9	7,9	26,7
	middel	1012	29,5	29,5	56,2
	arbejder	1202	35,1	35,1	91,3
	underklasse	297	8,7	8,7	100,0
	Total	3425	100,0	100,0	

klasse2		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	overkl, hojere middel	295	8,6	10,5	10,5
	middel	1012	29,5	36,1	46,6
	arbejder	1202	35,1	42,8	89,4
	underklasse	297	8,7	10,6	100,0
	Total	2806	81,9	100,0	
Missing	-9,00	619	18,1		
Total		3425	100,0		

2013 vejlet

		klasse			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	-9,00	917	19,7	19,7	19,7
	overklasse	32	,7	,7	20,4
	hojere middel	263	5,7	5,7	26,0
	middel	953	20,5	20,5	46,5
	arbejder	1871	40,2	40,2	86,7
	underklasse	619	13,3	13,3	100,0
	Total	4656	100,0	100,0	

2013 klasse2 vejlet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	overkl, hojere middel	295	6,3	7,9	7,9
	middel	953	20,5	25,5	33,4
	arbejder	1871	40,2	50,1	83,4
	underklasse	619	13,3	16,6	100,0
	Total	3738	80,3	100,0	
Missing	-9,00	917	19,7		
Total		4656	100,0		

2009 vejlet (weight)

		klasse			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	-9,00	605	17,8	17,8	17,8
	overklasse	19	,6	,6	18,3
	hojere middel	198	5,8	5,8	24,1
	middel	806	23,7	23,7	47,8
	arbejder	1381	40,5	40,5	88,3
	underklasse	398	11,7	11,7	100,0
	Total	3407	100,0	100,0	

2013. klasse2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	overkl, hojere middel	217	6,4	7,7	7,7
	middel	806	23,7	28,8	36,5
	arbejder	1381	40,5	49,3	85,8
	underklasse	398	11,7	14,2	100,0
	Total	2802	82,2	100,0	
Missing	-9,00	605	17,8		
Total		3407	100,0		

Bilag 1. Oprindelige pilotprogram (SPSS)

Dette er ikke til anvendelse, da det ikke tager højde for diverse missing values etc.

Det er blot medtaget her af projekt-interne grunde.

```
***** klasse 2014 her *****.

compute klasse=-9.
value labels klasse 1 'overklasse' 2 'hojere middel' 3 'middel' 4 'arbejder' 5 'underklasse'.
compute selvst=q8.
recode selvst (6=1)(else=0).
compute topleder=q8.
recode topleder (5=1)(else=0).
compute vidudd=0.
if (q7_9 eq 1) vidudd=1.
*** ovenstaaende er bank el sparekasseudd *****.
if (q7_10 eq 1) vidudd=1.
if (q7_11 eq 1) vidudd=1.
if (q7_12 eq 1) vidudd=1.
compute akad=0.
if (q7_12 eq 1) akad=1.
compute ledig=q8.
recode ledig (9,10,11=1)(else=0).
compute stud=q6.
recode stud (6,7,8=1)(else=0).
compute basudd=0.
if (q7_1 eq 1) basudd=1.
if (q7_2 eq 1) basudd=1.
if (q7_3 eq 1) basudd=1.
if (q7_4 eq 1) basudd=1.
if (q7_5 eq 1) basudd=1.
if (q7_6 eq 1) basudd=1.
if (q7_7 eq 1) basudd=1.
if (q7_8 eq 1) basudd=1.

***** håndtering af underklasse *****.
if (q8 eq 14) klasse=5.
if ((ledig eq 1) and (q11 le 3) and (stud eq 0)) klasse=5.

compute bum=0.
if (klasse eq 5) bum=1.

if ((basudd eq 1) and (bum eq 0) and (q8 le 8)) klasse=4.

if ((selvst eq 1) and (q11 le 9)) klasse=3.
if ((topleder eq 1) and (q11 le 9)) klasse=3.
if ((vidudd eq 1) and (q11 le 9)) klasse=3.

if ((selvst eq 1) and (q11 eq 10)) klasse=2.
if ((selvst eq 1) and (q11 eq 11)) klasse=2.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 10)) klasse=2.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 11)) klasse=2.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 10)) klasse=2.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 11)) klasse=2.
if ((akad eq 1) and (bum eq 0) and (q8 le 8)) klasse=2.

if ((selvst eq 1) and (q11 eq 12)) klasse=1.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 12)) klasse=1.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 12)) klasse=1.
```

Bilag 2. Ny klassedefinition 2013. Endelig (SPSS)

***** ny klasse 12 maj her *****.

compute klasse=-9.

value labels klasse 1 'overklasse' 2 'hojere middel' 3 'middel' 4 'arbejder' 5 'underklasse'.

compute ledig=q8.

recode ledig (9,10,11=1)(else=0).

value labels ledig 1 'alle ledige uanset kategori'.

***** ledige med indkomst over 200 kilo placeres efter tidligere stilling *****.

compute q8ledig=-9.

if ((ledig eq 1) and (q11 ge 4) and (q11 le 12)) q8ledig=q8b.

recode q8ledig (1,2=1)(7,8,9=9).

var labels q8ledig 'tidligere stilling for ledige m indk over 200'.

value labels q8ledig 1 'ufagl' 3 'fagl' 4 'lav fu' 5 'hoj fu' 6 'selvst' 9 'ingen'.

*****q8NY indsat tidligere stilling for arbejdsløse med indkomst over 200 *****.

compute q8NY=q8.

var labels q8NY 'stilling som q8 incl tidl still ledige over 200000'.

if ((q8ledig ge 1) and (q8ledig le 6)) q8NY=q8ledig.

compute selvst=q8NY.

recode selvst (6=1)(else=0).

compute topleder=q8NY.

recode topleder (5=1)(else=0).

compute vidudd=0.

var labels vidudd 'videregaaende uddannelse'.

if (q7_9 eq 1) vidudd=1.

*** ovenstaaende er bank el sparekasseudd *****.

if (q7_10 eq 1) vidudd=1.

if (q7_11 eq 1) vidudd=1.

if (q7_12 eq 1) vidudd=1.

compute akad=0.

var labels akad 'akademisk uddannelse (LVU)'.

if (q7_12 eq 1) akad=1.

**** behandling af "anden stilling" parallelt med ledige *****.

compute ledig2=q8.

recode ledig2 (1 thru 16=0)(17=1)(18=0).

value labels ledig2 1 'alle med anden stilling'.

compute stud=q6.

recode stud (6,7,8=1)(else=0).

var labels stud 'studentereksamen,HTX,HHX,HF'.

compute basudd=0.

if (q7_1 eq 1) basudd=1.

if (q7_2 eq 1) basudd=1.

if (q7_3 eq 1) basudd=1.

if (q7_4 eq 1) basudd=1.

if (q7_5 eq 1) basudd=1.

if (q7_6 eq 1) basudd=1.

if (q7_7 eq 1) basudd=1.

if (q7_8 eq 1) basudd=1.

if (q7_13 eq 1) basudd=1.

***** ovenstaaende linje tager uoplyst udd med i basiskategorien*****.

var labels basudd 1 'ingen eller erhvervsfaglig udd'.


```

***** håndtering af underklasse *****
if (q8 eq 14) klasse=5.
**** det var førtidspensionisterne ****.
if ((ledig eq 1) and (q11 le 3) and (stud eq 0)) klasse=5.
if ((ledig eq 1) and (q11 ge 13) and (stud eq 0)) klasse=5.
**** det var indkomst uoplyst eller ved ikke ****.
if ((ledig2 eq 1) and (q11 le 3) and (stud eq 0)) klasse=5.
**** det var anden stilling og indkomst under 200 ****.
*** ledige med indkomst men uden tidligere stilling ****.
if (q8ledig eq 9) klasse=5.

**** uoplyst indkomst KAN havne i middelklasse****.

compute bum=0.
if (klasse eq 5) bum=1.
***** vi sikrer, at folk ikke er underklasse og er beskæftigede el syge el orlov - KUNNE have overvejet dagpengemodt ***.
if ((basudd eq 1) and (bum eq 0) and (q8NY le 8)) klasse=4.

if ((selvst eq 1) and (q11 le 9)) klasse=3.
if ((topleder eq 1) and (q11 le 9)) klasse=3.
if ((vidudd eq 1) and (q11 le 9) and (q8NY le 8)) klasse=3.

**** tilføjer uoplyst indkomst her ****.
**** bemærk videregående udd også krav om q8 under 8 - det var middeklassestud i første omgang ***.
if ((selvst eq 1) and (q11 eq 13)) klasse=3.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 13)) klasse=3.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 13) and (q8NY le 8)) klasse=3.
if ((selvst eq 1) and (q11 eq 14)) klasse=3.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 14)) klasse=3.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 14) and (q8NY le 8)) klasse=3.

if ((selvst eq 1) and (q11 eq 10)) klasse=2.
if ((selvst eq 1) and (q11 eq 11)) klasse=2.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 10)) klasse=2.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 11)) klasse=2.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 10)) klasse=2.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 11)) klasse=2.
if ((akad eq 1) and (bum eq 0) and (q8 le 8)) klasse=2.
***** her medregner vi IKKE arbejdsløse akademikere højst orlov ****.
if ((selvst eq 1) and (q11 eq 12)) klasse=1.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 12)) klasse=1.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 12)) klasse=1.

***** bemærk generelt at studerende OG lærlinge er holdt ude af klasse ****.
compute klasse2=klasse.
recode klasse2 (1=2).
value labels klasse2 2 'overkl, højere middel' 3 'middel' 4 'arbejder' 5 'underklasse'.
missing values klasse2 (-9).

```

Bilag 3. Klasse-Program 2009 (SPSS).

Program 2009

```
***** ny klasse 12 maj her TRYG2009 KLASSENY110 faellesvariabler først i denne version *****
***** desuden er alder rettet til S09_Q2 *****
***** NB dagpengeledige nogle gange regnet med til arb/middelklasse *****
***** analysen samles om 18-59 aarige *****
***** data tilrettet på anden stilling *****
compute agecat=age.
compute alder=S09_Q2.
compute age=alder.
var labels age 'age'.

compute goodage2=alder.
recode goodage2 (18 thru 59=1)(else=0).
select if (goodage2 eq 1).
*****
***** ordinær start her *****
compute alder8=alder.
recode alder8 (15 thru 19=1)(20 thru 24=2)(25 thru 29=3)(30 thru 39=4)(40 thru 49=5)(50 thru 59=6)(60 thru 65=7)(66 thru
105=8).
value labels alder8 1 '15-19' 2 '20-24' 3 '25-29' 4 '30-39' 5 '40-49' 6 '50-59' 7 '60-65' 8 '66 el mere'.

**** Faelles navne og labels basale tryghedsspørgsmål tjek marginaler SAMT filtre *****
compute q21=S09_Q23.
var labels q21 'grundlæggende tryk i hverdagen'.
value labels q21 1 '1.grundlægg.tryk' 7 '7.grundlægg.utryk' 8 'ved ikke'.

compute q24_1=S09_Q25_1.
compute q24_2=S09_Q25_2.
compute q24_3=S09_Q25_3.
compute q24_4=S09_Q25_4.
compute q24_5=S09_Q25_6.
compute q24_6=S09_Q25_7.
compute q24_7=S09_Q25_8.
compute q24_8=S09_Q25_9.
compute q24_9=S09_Q25_10.
compute q24_10=S09_Q25_12.
compute q24_11=S09_Q25_13.
compute q24_12=S09_Q25_14.
compute q24_13=S09_Q25_15.
compute q24_14=S09_Q25_16.
compute q24_15=S09_Q25_17.
compute q24_16=S09_Q25_19.
compute q24_17=S09_Q25_20.
compute q24_18=S09_Q25_21.
var labels q24_1 'miste mit arbejde'.
var labels q24_2 'overfald,slået'.
var labels q24_3 'mangle penge uventet udgift'.
var labels q24_4 'tilsætningsstoffer føde'.
var labels q24_5 'misbrugsproblem familie'.
var labels q24_6 'unge i familien gør noget de fortryder'.
var labels q24_7 'uoverskuelig opgave på arb'.
var labels q24_8 'terrorangreb'.
var labels q24_9 'sygdom i familien'.
var labels q24_10 'sladder'.
var labels q24_11 'indbrud'.
var labels q24_12 'ikke helbred til at arbejde'.
var labels q24_13 'miste penge på bolig'.
var labels q24_14 'pensionsopsparing taber værdi'.
var labels q24_15 'klimaproblemerne ud af kontrol'.
```

```
var labels q24_16 'ikke tilstrækkelig behandl sygdom'.
var labels q24_17 'ikke tilstrækkelig pleje som ældre'.
var labels q24_18 'ikke penge nok efter tilbagetrækn'.
value labels q24_1 to q24_18 1 'slet ikke utryg' 2 'kun lidt utryg' 3 'noget utryg' 4 'meget utryg'
5 'ikke relevant pt' 6 'ved ikke'.
```

```
***** økonomisk utryghed NB 2011 har mest *****.
compute q41=S09_Q49.
var labels q41 'økonomisk tryghed i husstanden'.
value labels q41 1 'meget tryg' 2 'tryg' 3 'hverken eller' 4 'utryg' 5 'meget utryg' 6 'ved ikke'.
compute q42=S09_Q50.
var labels q42 'kan skaffe 8000 kr til uventet udgift'.
value labels q42 1 'har pengene' 2 'kan let skaffe' 3 'vanskelig kan formentlig skaffe'
4 'meget vanskelig kan ej skaffe' 5 'ved ikke'.
compute q46_1=S09_Q51_1.
compute q46_2=S09_Q51_2.
compute q46_3=S09_Q51_3.
compute q46_4=S09_Q51_4.
compute q46_5=S09_Q51_5.
var labels q46_1 'overtrække konto i banken'.
var labels q46_2 'vente med at betale regninger'.
var labels q46_3 'låne penge'.
var labels q46_4 'henstand husleje'.
var labels q46_5 'øk hjælp familie 2009 kun søskende eller venner'.
compute q46_6=-9.
var labels q46_6 'økon bistand hos det offentlige'.
value labels q46_1 to q46_6 1 'aldrig' 2 'meget sjældent' 3 'nogle gang årlig'
4 'næsten hver måned' 5 'stort set hele tiden' 6 'vil ikke svare' 7 'ved ikke'.
```

```

***** KLASSE BEGYND *****

compute klasse=-9.
value labels klasse 1 'overklasse' 2 'højere middel' 3 'middel' 4 'arbejder' 5 'underklasse'.
***** omdefinering til variabelnavne fra 2013 *****

compute q8=S09_Q8.
recode q8 (1=1)(2=2)(3=3)(4=4)(5=5)(6=6)
          (7=6)(8=7)(9=8)(10=9)(11=10)(12=11)(13=12)(14=13)
          (15=14)(16=15)(17=16)(18=18)(19=17).
value labels q8 1 'ufagl' 2 'spec arb' 3 'fagl arb' 4 'lavere fu' 5 'højere fu' 6 'selvst'
          7 'orlov' 8 'sygdom' 9 'ledig dagpenge' 10 'ledig kont hjlp' 11 'ledig uden underst'
          12 'udd med løn' 13 'stud udd u løn' 14 'førtidspens'
          15 'efterløn' 16 'pensionist' 17 'andet' 18 'ved ikke' 20 'husmor'.
compute q11=S09_Q12.

compute ledig=q8.
recode ledig (9,10,11=1)(else=0).
value labels ledig 1 'alle ledige uanset kategori'.

***** ledige kan IKKE placeres efter tidligere stilling 2009 *****
***** med stjerne er vist udgående linjer *****
***** compute q8ledig=-9.
***** if ((ledig eq 1) and (q11 ge 4) and (q11 le 12)) q8ledig=q8b.
***** recode q8ledig (1,2=1)(7,8,9=9).
***** var labels q8ledig 'tidligere stilling for ledige m indk over 200'.
***** value labels q8ledig 1 'ufagl' 3 'fagl' 4 'lav fu' 5 'høj fu' 6 'selvst' 9 'ingen'.
***** indsat tidligere stilling som primaer stilling for arbejdsløse med indkomst over 200 *****

***** bibeholder q8NY selvom den ikke har nogen funktion *****
compute q8NY=q8.
var labels q8NY 'stilling som q8 incl tidl still ledige over 200000'.
***** if ((q8ledig ge 1) and (q8ledig le 6)) q8NY=q8ledig.

compute selvst=q8NY.
recode selvst (6=1)(else=0).
compute topleder=q8NY.
recode topleder (5=1)(else=0).

***** videregaaende uddannelse er maalt som højeste uddannelse i 2009 S09_Q7*****

compute vidudd=0.
var labels vidudd 'videregaaende uddannelse'.
compute q7=S09_Q7.
recode q7 (1=1)(2=2)(3=3)(4=6)(5=7)(6=8)(7=8)(8=9)(9=4)(10=5)(11=10)(12=11)(13=12)(14=13).
var labels q7 'højeste uddannelse'.
value labels q7 1 'ingen' 2 'spec arb' 3 'landbrugsudd' 4 'SOSU hjælper' 5 'SOSU ass sygehj'
          6 'EFG basis ej andet' 7 'erhvervsf grund ord' 8 'erhvervsf HK'
          9 'erhvsfagl bank' 10 'KVU' 11 'MVU' 12 'LVU' 13 'ved ikke'.
if (q7 eq 9) vidudd=1.
*** ovenstaaende er bank el sparekasseudd *****
if (q7 eq 10) vidudd=1.
if (q7 eq 11) vidudd=1.
if (q7 eq 12) vidudd=1.
compute akad=0.
var labels akad 'akademisk uddannelse (LVU)'.
if (q7 eq 12) akad=1.

**** behandling af anden stilling som parallel til ledige - husmødre exit *****
compute ledig2=q8.
recode ledig2 (1 thru 16=0)(17=1)(18,20=0).

```

value labels ledig2 1 'alle med anden stilling'.

```
compute q6=S09_Q6.
recode q6 (1=1)(2=2)(3=3)(4=4)(5=5)(6=6)(7=7)(8=6)(9=6)(10=9)(11=10).
value labels q6 1 'under 7' 2 '7 klasse' 3 '8-9 klasse' 4 '10 klasse' 5 'realeks'
        6 'stud STX HHX HTX' 7 'HF' 8 'HH' 9 'andet' 10 'ved ikke'.
compute stud=q6.
recode stud (6,7,8=1)(else=0).
var labels stud 'studentereksamen,HTX,HHX,HF'.
```

```
compute basudd=0.
if (q7 eq 1) basudd=1.
if (q7 eq 2) basudd=1.
if (q7 eq 3) basudd=1.
if (q7 eq 4) basudd=1.
if (q7 eq 5) basudd=1.
if (q7 eq 6) basudd=1.
if (q7 eq 7) basudd=1.
if (q7 eq 8) basudd=1.
if (q7 eq 13) basudd=1.
**** ovenstående linje tager uoplyst udd med i basiskategorien****.
var labels basudd 1 'ingen eller erhvervsfaglig udd'.
```

```
***** håndtering af underklasse *****.
if (q8 eq 14) klasse=5.
**** det var førtidspensionisterne ****.
if ((ledig eq 1) and (q11 le 3) and (stud eq 0)) klasse=5.
if ((ledig eq 1) and (q11 ge 13) and (stud eq 0)) klasse=5.
**** det var indkomst uoplyst eller ved ikke ****.
if ((ledig2 eq 1) and (q11 le 3) and (stud eq 0)) klasse=5.
**** det var anden stilling og indkomst under 200 ****.
*** ledige med indkomst men uden tidligere stilling ***.
****if (q8ledig eq 9) klasse=5.
```

```
****(UOPL INDK kan gå TIL MIDDELKLASSE)****.
```

```
compute bum=0.
if (klasse eq 5) bum=1.
compute xindk=q11.
recode xindk (1,2,3,13,14=1)(else=0).
***** dagpengemodtagere bum eller ikke bum *****.
if ((q8NY eq 9) and (xindk eq 1) and (stud eq 0)) bum=1.
if ((basudd eq 1) and (bum eq 0) and (q8NY le 8)) klasse=4.
***** vi tager dagpengeledige med som ikke underklasse jf næste linje *****.
if ((basudd eq 1) and (bum eq 0) and (q8NY eq 9)) klasse=4.
if ((selvst eq 1) and (q11 le 9)) klasse=3.
if ((topleder eq 1) and (q11 le 9)) klasse=3.
if ((vidudd eq 1) and (q11 le 9) and (q8NY le 8)) klasse=3.
**** videregående uddannelse med indkomst over 200 kilo = middelklasse trods ledighed ****.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 9) and (xindk eq 0)) klasse=3.
**** tilføjer uoplyst indkomst her *****.
if ((selvst eq 1) and (q11 eq 13)) klasse=3.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 13)) klasse=3.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 13) and (q8NY le 8)) klasse=3.
if ((selvst eq 1) and (q11 eq 14)) klasse=3.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 14)) klasse=3.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 14) and (q8NY le 8)) klasse=3.
```

```
if ((selvst eq 1) and (q11 eq 10)) klasse=2.
if ((selvst eq 1) and (q11 eq 11)) klasse=2.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 10)) klasse=2.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 11)) klasse=2.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 10)) klasse=2.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 11)) klasse=2.
if ((akad eq 1) and (bum eq 0) and (q8 le 8)) klasse=2.
***** her medregner vi IKKE arbejdsløse akademikere højst orlov *****.
if ((selvst eq 1) and (q11 eq 12)) klasse=1.
if ((topleder eq 1) and (q11 eq 12)) klasse=1.
if ((vidudd eq 1) and (q11 eq 12)) klasse=1.

***** bemærk generelt at studerende OG lærlinge er holdt ude af klasse *****.
compute klasse2=klasse.
recode klasse2 (1=2).
value labels klasse2 2 'overkl, højere middel' 3 'middel' 4 'arbejder' 5 'underklasse'.
missing values klasse2 (-9).
weight off.
frequencies/variables=q21 q24_1 to q24_18.
frequencies/variables=klasse klasse2.
```
